

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดไว้ชัดเจนในมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 5) ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้ ครอบคลุมการพัฒนาการของมนุษย์ทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์ ซึ่งเป้าหมายการพัฒนากรอบด้านนี้อาจใช้คำ สื่อความสั้น ๆ ว่า เพื่อให้ได้คนดี มีปัญญา และมีความสุข ซึ่งเป็นนัยของการพัฒนาอย่างสมดุลรอบด้านนั่นเอง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้ง ด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะ พื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาคือ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็ม ตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 5) จึงกำหนดให้ภาษาไทยอยู่ในกลุ่มทักษะ ที่เป็น เครื่องมือการเรียนรู้ซึ่งมีจุดประสงค์จะให้นักเรียนเรียนภาษาไทยเพื่อเป็นเครื่องมือในการใช้ ประโยชน์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การติดต่อ สื่อสารเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลิน และประกอบอาชีพ การเรียนการสอนภาษาไทยจึงมุ่งให้นักเรียนมีการพัฒนาการ ทางภาษาทั้งในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนตามควรแก่วัย เน้นความเข้าใจ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ และมีเหตุผล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 12)

การเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบันมิได้มุ่งหวังให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้เพียงอย่าง เดียว หากมุ่งหวังให้นักเรียนนำความรู้ความสามารถไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริง สื่อสารกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ และ ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี รวมทั้งต้องรักษาภาษาไทยในฐานะที่เป็นสมบัติของชาติ ด้วย การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย การแจกถูกสะกดคำเป็นเรื่องจำเป็นมากสำหรับผู้เรียน

หากครูไม่ได้สอนแจกลูกสะกดคำนักเรียนในระยะเริ่มเรียนการอ่านของนักเรียนจะขาดหลักเกณฑ์การประสมคำ ทำให้เมื่ออ่านหนังสือมากขึ้นจะสับสน อ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือผิด ซึ่งเป็นปัญหาของนักเรียนไทยในปัจจุบัน ผลจากการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ย่อมส่งผลกระทบต่อ การเรียนวิชาอื่น ๆ ด้วย เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การอ่านแบบแจกลูกสะกดคำจะช่วยให้ นักเรียนประสมคำอ่านและสามารถอ่านหนังสือได้ด้วยตนเอง การสอนแจกลูกสะกดคำควรสอนในช่วงที่นักเรียนยังอ่านหนังสือไม่แตกฉาน ประมาณช่วงชั้นที่ 1 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 39)

แบบฝึกที่ทบทวนความเข้าใจในเรื่องที่นักเรียนได้เรียนมาแล้วทำให้เกิดทักษะและเกิดความรู้ความเข้าใจมากขึ้น การฝึกฝนให้เกิดความชำนาญในการเรียน จึงควรฝึกบ่อย ๆ ครูควรหาแบบฝึกอย่างเพียงพอการใช้สื่อและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะเป็นการช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจและเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น อีกทั้งยังทำให้นักเรียนในชั้นเล็ก ๆ ได้เพลิดเพลินสนุกสนานจากการศึกษางานวิจัยที่ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนในเรื่อง การอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ พบว่า แบบฝึกทักษะ เป็นสื่อการสอนที่สามารถนำมาใช้เพื่อช่วยแก้ไข ปัญหาและพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนแจกลูกสะกดคำอาทิจานวิจัยของ ละมุล จันทรเป็น (2553 : 5) ได้พัฒนาการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้และงานวิจัยของ สติ เรื่องสุวรรณ (2550 : 69-74) ที่ทำการศึกษาค้นคว้า เรื่อง ผลการใช้แบบฝึกทักษะ การอ่านการเขียนและการใช้คำที่มีสระเปลี่ยนรูปและลดรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และงานวิจัยของ อารีธา พูลผล (2550 : 65-68) ที่ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะ การอ่านและการเขียนสะกดคำ สระลดรูป เปลี่ยนรูป วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่ง ผลการวิจัย ทั้งสามเรื่อง พบว่าสอดคล้องกัน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาคำเจริญวิทย์ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษากลุ่มอ้อมแม่ไพศาล สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ได้คะแนนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเฉลี่ย ร้อยละ 48.50 ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ ร้อยละ 75 (รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนนาคำเจริญวิทย์. 2550 : 4) จากปัญหาดังกล่าว พบว่า นักเรียนไม่สนใจเรียน และเรียนไม่เข้าใจ อ่านและเขียนภาษาไทยไม่ถูกต้องเกิดเบื่อหน่ายไม่ชอบการอ่านและเขียนหนังสือ ผู้วิจัย จึงสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำขึ้น เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำภาษาไทย ประเภทคำพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ

พัฒนาทักษะให้ถูกต้อง เกิดความมั่นใจในการใช้ภาษาไทยเป็นพื้นฐานในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมต่อไป

คำถามการวิจัย

แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แก้ปัญหานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาคำเจริญวิทย์ ที่ขาดทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยได้อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาค้นคว้าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนต่างกลุ่มความสามารถที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สมมุติฐานการวิจัย

ผลการเรียนด้านทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาคำเจริญวิทย์ อำเภอธวัชบุรี สำนักงาน

เขตพื้นที่การประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 1 ห้องเรียน
จำนวน 8 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้การอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำโดย
แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1

2.2.2 ความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการใช้แบบฝึกทักษะ
การอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ใช้เวลา 10 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2554 (ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน)

4. เนื้อหาการวิจัย

เนื้อหา ที่นำมาสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ ผู้วิจัยได้
รวบรวมคำที่นักเรียนมีปัญหาในการอ่านและเขียนในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย
ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นำมาสร้าง
แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยให้
ครอบคลุมเนื้อหาและตัวชี้วัด จำนวน 10 ชุด คือ คำที่ประสม สระอะ สระอา สระอิ สระอี
สระเอ สระเออ สระอุ สระอู สระอู สระเอะ สระเออ ชุดละ 5 คำ รวม 50 คำ

นิยามศัพท์เฉพาะ

แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ ประกอบด้วย เนื้อหา 10 เรื่อง
คือ คำที่ประสมสระอะ สระอา สระอิ สระอี สระเอ สระเออ สระอุ สระอู สระเอะ สระเอ
จำนวนเรื่องละ 5 คำ รวม 50 คำ ได้แก่

แบบฝึกชุดฝึกที่ 1 คำที่ประสมสระอะ กระทะ กะพริบ กะทิ กะลา ตะปู

แบบฝึกชุดฝึกที่ 2 คำที่ประสมสระอา คือ ขา งา दा ปา हा

แบบฝึกชุดฝึกที่ 3 คำที่ประสมสระอิ คือ จิก ริม กิน ริง หิว

- แบบฝึกชุดฝึกที่ 4 คำที่ประสมสระอิ คือ คีใจ ปี สีดำ ตี พี
- แบบฝึกชุดฝึกที่ 5 คำที่ประสมสระอี คือ ดิ่ง บิ่ง จึง ดิ่ง หิ่ง
- แบบฝึกชุดฝึกที่ 6 คำที่ประสมสระอือ คือ ลือ ลือ มือ ฮือ ลือ
- แบบฝึกชุดฝึกที่ 7 คำที่ประสมสระอุ คือ สุนัข ลูก จุด ฟุง ชุด
- แบบฝึกชุดฝึกที่ 8 คำที่ประสมสระอู คือ ดูแล หู ภูเขา ปูนา ลูกช้าง
- แบบฝึกชุดฝึกที่ 9 คำที่ประสมสระเอะ คือ เกะกะ ตะ เปะปะ เอะ ละ
- แบบฝึกชุดฝึกที่ 10 คำที่ประสมสระเอ คือ เกร เวลา เท เร เพล

การแจกลูก หมายถึง การแจกลูกในแม่ ก กา กง กน กม เกย เกอว กก กค และกบ การแจกลูกเริ่มจากการจำและออกเสียงพยัญชนะ สระ จากนั้นเริ่มแจกลูกในแม่ ก กา (ไม่มีตัวสะกด) ซึ่งเป็นการสะกดคำที่ละคำใส่ไปตามลำดับของสระเรียกว่า แจกลูก แล้วจึงอ่านโดยไม่สะกดคำ หรือ การเทียบเสียง เป็นการแจกลูกวิธีหนึ่ง เมื่ออ่านคำได้แล้วให้นำรูปคำมาแจกลูก โดยการเปลี่ยนพยัญชนะต้นหรือพยัญชนะท้าย เช่น บ้าน เมื่อเปลี่ยนพยัญชนะต้น จะได้คำว่า ก้าน ด้าน ร้าน เป็นต้น

การเขียนสะกดคำ หมายถึง การเขียนคำโดยการนำพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด และตัวการันต์มาประสมให้ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542

การอ่านสะกดคำ หมายถึง การอ่านออกเสียงตามพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกดและตัวการันต์มาประสมกันให้มีความหมายที่ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542

ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ หมายถึง คุณภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ โดยพิจารณาจากผลการทำแบบฝึกทักษะไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้เกณฑ์ 80/80 ซึ่งมีความหมายดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนจากการทำแบบฝึกทักษะแต่ละชุด ซึ่งได้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ 80 ขึ้นไป

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ซึ่งได้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ตัวเลขที่แสดงถึงความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน โดยเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากคะแนนการทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน

ทักษะการอ่านและการเขียน หมายถึง คะแนนความสามารถในการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วัดได้โดยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 3 ตัวเลือก มีจำนวน 20 ข้อ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชื่นชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนเป็น 3 ระดับ ดังนี้ คือ ความพึงพอใจมาก 3 คะแนน ความพึงพอใจปานกลาง 2 คะแนน ความพึงพอใจน้อย 1 คะแนน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ของคณะครู นักเรียนและโรงเรียน ดังนี้

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นโดยได้ แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและเขียน
3. สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดโครงการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น